

**Zestawienie uwag i propozycji zmian do regulaminu i procedury budżetu obywatelskiego
Miasta Racibórz, złożonych w ramach ewaluacji**

Lp.	Treść uwagi	Odniesienie
1	<p>Obecny zapis nie pozwala realizować inwestycji na terenach należących do spółdzielni, parafii. Szczególnie w naszej dzielnicy Nowe Zagrody już przy kolejnych edycjach zabraknie terenów miejskich. Może uwzględnić taką zmianę w regulaminie?</p>	<p align="center">NIE UWZGLĘDNIONO</p> <p>Miasto Racibórz dysponuje sporą powierzchnią terenów własnych, na których możliwa jest realizacja zadań inwestycyjnych. Trudno już po pierwszej edycji budżetu obywatelskiego mówić o braku wolnych terenów.</p> <p>Przepisy nie pozwalają gminom realizować ze środków publicznych zadań na terenach, do których gminy nie mają żadnych tytułów prawnych. Ponadto opinia Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, wystawiona w dniu 9 grudnia 2015 r. na prośbę Burmistrza Miasta Pszczyna wyraźnie wskazuje, że "gmina może realizować budowę (...) jedynie w sytuacji posiadania przez nią tytułu prawnego do nieruchomości..."</p> <p>Finansowaniu mogą zatem podlegać jedynie projekty realizowane na terenie (w obiekcie) należącym do Miasta Racibórz. Dopuszcza się prawo dysponowania nieruchomością w formie np. dzierżawy lub użyczenia. W tym przypadku do formularza głoszenia projektu do budżetu obywatelskiego należy dołączyć umowę najmu/dzierżawy lub inną dającą Miastu Racibórz tytuł prawny. Możliwość taka nigdy nie została wykluczona w regulaminie budżetu obywatelskiego.</p>
2	<p>W przyszłej edycji należy skrócić czas oczekiwania na ogłoszenie wyników</p>	<p align="center">NIE UWZGLĘDNIONO</p> <p>Wszystkie oddane elektronicznie głosy podlegają weryfikacji, która uzależniona jest od wielu czynników niezależnych od Urzędu Miasta (jak np. sprawność serwerów zewnętrznych, czas pracy firmy wspomagającej swym oprogramowaniem system głosowania itp.).</p> <p>Ogłoszenie wyników budżetu obywatelskiego w 2015 roku było swoistym wydarzeniem w Raciborzu i Miasto chciałoby kontynuować tradycję uroczystego ogłoszenia wyników. Ustalenie terminu ogłoszenia wyników musi mieć miejsce dużo wcześniej, rezerwacja sali, zaproszenie zainteresowanych osób musi nastąpić na konkretny dzień.</p> <p>Należy też zminimalizować do zera ryzyko nie podania wyników w terminie (np. w przypadku awarii serwera itp.)</p> <p>Co więcej w kolejnej edycji budżetu obywatelskiego głos w wersji papierowej karty do głosowania będą mogli także oddać mieszkańcy niezameldowani, którzy udowodnią, że są mieszkańcami Raciborza (np. na podstawie umowy najmu, umowy o pracę itp.). Głosy te będą weryfikowane i sumowane ręcznie, co zajmie dodatkowy czas.</p>

3	Warto pomyśleć, żeby oddane głosy już na bieżąco były widoczne dla głosujących	<p style="text-align: center;">NIE UWZGLĘDNIONO</p> <p>Oddane głosy nie powinny być na bieżąco widoczne, ponieważ są one nie zweryfikowane i mogą dawać błędny obraz wyników. Może także pojawić się niezdrowa rywalizacja pomiędzy zgłaszającymi projekt. Każdy Zgłaszający ma ten sam czas na zachęcenie ludzi do głosowania na jego projekt i każdy powinien starać się ogłosić od początku do końca trwania głosowania.</p> <p>Konsultowano tematykę ze stowarzyszeniem działającym na rzecz społeczności lokalnej, które nie wyraziło pozytywnej opinii dot. bieżącego ujawniania głosów.</p> <p>Ponadto bieżące wyświetlanie wyników głosowania elektronicznego przy jednoczesnym umożliwieniu mieszkańcom niezameldowanym głosowania w wersji papierowej dałoby błędny obraz wyników.</p>
4	Trzeba też przemyśleć ten system, który dawał możliwość zwycięstwa projektom, które głosów miały bardzo mało, ale się zakwalifikowały, bo akurat wyprzedzające je projekty były zbyt kosztowne (może pomyśleć o jakiejś formie tylko częściowego dofinansowania, po wspólnych uzgodnieniach z projektodawcą, dla tych projektów, które kosztowne, ale jednak zdobywały drugie czy trzecie miejsce w danym okręgu), ew. trzeba dużo silniej nagłośnić ten trochę dziwny zapis, który teraz funkcjonował, pewnie nie wszyscy uczestnicy byli tego świadomi.	<p style="text-align: center;">CZĘŚCIOWO UWZGLĘDNIONO</p> <p>Nie ma możliwości częściowego finansowania projektów. Ciężko np. częściowo sfinansować projekt pt. budowa wieży widokowej. Istnieją zatem projekty, których nie da się "zmniejszyć" tak aby starczyło środków finansowych na częściową realizację.</p> <p>Miasto nie może preferować wybranych projektów i częściowo je dofinansowywać, zaś innych nie.</p> <p>Ponadto sytuacja w której np. budujemy tylko piaskownicę zamiast placu zabaw (bo na więcej brakuje środków) jest niedopuszczalna, albo realizujemy cały projekt albo wcale. Co więcej mieszkańcy którzy głosowali na projekt być może nie zagłosowaliby na niego, jeżeli miałyby być realizowana tylko piaskownica.</p> <p>System przyjęty w Raciborzu funkcjonuje niemal we wszystkich gminach w Polsce, które zajmują się budżetem obywatelskim.</p> <p>Rozwiązując problem, proponuje się w Regulaminie wpisać punkt mówiący, że projekty poddane głosowaniu, które nie uzyskały przynajmniej 50 głosów nie będą realizowane, nawet jeżeli kwota pozostała do rozdysponowania umożliwiałaby ich realizację.</p>
5	Kiedy będą realizowane inwestycje dotyczące BO 2016?	<p style="text-align: center;">WYTŁUMACZENIE</p> <p>Inwestycje zgłoszone do realizacji na rok 2016, zgodnie z regulaminem zawartym w Zarządzeniu nr 219/2015 Prezydenta Miasta Racibórz z dnia 1 czerwca 2015 r. w sprawie określenia trybu i zasad realizacji budżetu obywatelskiego w Mieście Racibórz, będą realizowane w roku 2016.</p> <p>Szczegółowy termin realizacji z podaniem dokładnej daty jest niemożliwy na tym etapie, ponieważ niektóre projekty będą wymagały ogłoszenia przetargu itp. a to znaczenie wydłuża czas.</p>
6	W trakcie trwania promocji i głosowań i przy ogłaszaniu wyników najlepiej publikować w internecie zwarte materiały widoczne od razu na stronie (bez konieczności otwierania pdfów, czy szerokich plików excelowych - mają w tym przedsięwzięciu brać też osoby starsze, dla których może to być przeszkodą)	<p style="text-align: center;">UWZGLĘDNIONO</p> <p>W miarę możliwości materiały będą publikowane bezpośrednio na stronie. Niektóre materiały są jednak tak obszerne, że umieszczenie ich na stronie spowoduje ich całkowite zamazanie, stąd konieczność umieszczenia informacji np. w wersji pdf.</p>

7	<p>Proszę o zapoznanie się z wyrokiem WSA III SA/Wr 474/15 odnośnie weryfikacji poprzez numer PESEL. Moim zdaniem wynika z wyroku wprost, że obowiązek wskazania numeru PESEL wykracza poza granice przyznanych [gminie] przez ustawodawcę kompetencji. W myśl wyroku oznacza to, że wymaganie podania numeru PESEL podczas odbywającego się głosowania mogło stanowić przekroczenie uprawnień. Również rozstrzygnięcie nadzorcze NK-I.4131.56.2014.MGrz zawiera stwierdzenie, że: "W ocenie organu nadzoru wymóg podania numeru PESEL, jako elementu identyfikacji mieszkańca gminy jest niezgodny z prawem".</p>	<p style="text-align: center;">CZĘŚCIOWO UWZGLĘDNIONO</p> <p>Procedura dotycząca budżetu obywatelskiego Miasta Racibórz oparta jest na Uchwale nr V/38/2015 Rady Miasta Racibórz z dnia 25 marca 2015 r. w sprawie podjęcia działań związanych z przygotowaniem budżetu obywatelskiego oraz na Zarządzeniu nr 219/2015 Prezydenta Miasta Racibórz z dnia 1 czerwca 2015 r w sprawie określenia trybu i zasad realizacji budżetu obywatelskiego w Mieście Racibórz. Cytowane orzeczenia nie mają zatem w opinii Radców Prawnych Urzędu Miasta Racibórz zastosowania w sprawie.</p> <p>Jednocześnie Miasto Racibórz informuje, iż podjęte zostaną kroki, prowadzące do zmiany treści przytaczanego wyżej Zarządzenia, które umożliwią oddanie głosu mieszkańcom niezameldowanym w Racibórz, którzy udowodnią/oświadczą, że mieszkają na terenie Racibórz. Ponadto zmieniony zostanie wzór listy poparcia, tak, aby nie zawierał numeru PESEL.</p>
8	<p>Zwracam uwagę również na zdanie rozstrzygnięcia (zawierające wskazanie innego rozstrzygnięcia): "Wprowadzenie przez Radę Miejską obowiązku by wniosek mieszkańców oraz karta do głosowania zawierały numer PESEL oraz zgodę na przetwarzanie danych osobowych - stanowi przekroczenie zakresu upoważnienia przyznanego temu organowi przepisem art. 5a ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym. Wprowadzenie takiego unormowania jest nie tylko nieuprawnionym tworzeniem przez organ stanowiący dodatkowych, nieprzewidzianych ustawowo kryteriów niesłużących przecież (jak wykazano wcześniej) określeniu "mieszkańca gminy", ale stanowi także ograniczenie kręgu "mieszkańców gminy" do osób legitymujących się numerem PESEL oraz tych, którzy wyrazili zgodę na przetwarzanie danych osobowych. Tymczasem z ustawowego upoważnienia do uchwalenia zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami gminy (art. 5 a ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym) nie można wyprowadzić kompetencji rady gminy do ograniczenia kręgu osób uprawnionych do udziału w konsultacjach społecznych (zob. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 8 grudnia 2011 r., sygn. akt II OSK 1562/11)."</p>	
9	<p>Dodatkowo w zrzutach ekranowych wyraźnie jest napisane, że "Dane osobowe nie będą udostępniane innym podmiotom", tymczasem w odpowiedzi zostało wskazane, że z firmą IntraCom.pl została podpisana umowa powierzenia danych osobowych. Uważam, że powierzając do przetwarzania swoje dane osobowe, powinienem wiedzieć, co będzie się z nimi działo - czy będą miały dostęp inne podmioty - i jakie to podmioty będą.</p>	<p style="text-align: center;">NIE UWZGLĘDNIONO</p> <p>Z firmą IntraCom.pl podpisana została umowa powierzenia danych. Od momentu podpisania umowy firma ta działa w imieniu Miasta Racibórz i w tej formie nie jest traktowana jako podmiot zewnętrzny, któremu dane są udostępniane.</p>
10	<p>Prezydent na pytanie dotyczące realizacji budżetu obywatelskiego na terenach spółdzielni, kościołów naszego miasta. jednoznacznie nie stwierdził, że nie można realizować budżetu na tych terenach. Teren ten musi tylko być oddany mieszkańcom. Poruszam ten temat, bo w ramach przyszłego budżetu 2017 chcę zgłosić pomysł dotyczący wybrukowania części placu przy kościele Matki Bożej i ustawienie na tym terenie ławek. Pomysł taki, bo kościół MB jest kościołem pielgrzymkowym służącym całemu miastu.</p>	<p style="text-align: center;">WYTLUMACZENIE</p> <p>Przepisy nie pozwalają gminom realizować ze środków publicznych zadań na terenach, do których gminy nie mają żadnych tytułów prawnych (por. odp. uwaga nr 1). W treści regulaminu nie ma zapisów mówiących o zakazie realizacji na terenach np. dzierżawionych, istnieje jedynie zapis mówiący o tym, że nie wolno naruszać praw własności. Gmina może realizować inwestycje wyłącznie na terenach do których ma tytuł prawny.</p>

11	Powinien w regulaminie być zapis, aby wnioskodawcy przyjętych projektów do realizacji osobiście lub poprzez wyznaczone w ich imieniu osoby uczestniczyły w opiniowaniu założeń do dokumentacji, opiniowaniu założeń do realizacji oraz odbiorze gotowego projektu.	<p style="text-align: center;">NIE UWZGLĘDNIONO</p> <p>Praktyka taka częściowo została przyjęta już w I edycji budżetu obywatelskiego. Jeżeli jakieś projekty wymagają dookreślenia lub konsultacji ze Zgłaszającym - jest on wzywany do Urzędu lub konsultacja przebiega telefonicznie. Nie ma potrzeby włączania Zgłaszających w odbiór projektu, ponieważ wszelkie ustalenia mają miejsce jeszcze przed przystąpieniem do realizacji zadania.</p>
12	<p>Ponownie wnioskuję, aby po wpłynięciu wszystkich wniosków organizować w danej strefie spotkania z mieszkańcami i zgłaszającymi lokalny projekt w celu ich przedstawienia społeczności dzielnicy(strefy) przez grupę zgłaszającą. W takim postępowaniu nie widzę żadnej rekomendacji zgłoszonych zadań przez Urząd Miasta, lecz lepsze przedstawienie zakresu przygotowanych projektów i ich efektów dla danej społeczności. Tym razem świadomie zamknęliśmy się w przyznanej kwocie na lokalne zadania, lecz w przyszłości mogą być poważne "boje" o przeforsowanie projektu danej grupy. Ich przedstawienie szerszej społeczności wydaje mi się zasadne. Przedstawienie na takich spotkaniach przez zgłaszających projekty ogólnomiejskie też uważam za celowe (jako dobrowolne), bo pozwoliłoby to na liczniejsze i bardziej świadome głosowanie nad tymi projektami. Takie spotkania nazwałbym poprzednio Dzielnicowe Fora Mieszkańców.</p>	<p style="text-align: center;">NIE UWZGLĘDNIONO</p> <p>Promocją projektów mają zajmować się sami Zgłaszający, co zostało ujęte w §5 ust. 3 projektu regulaminu, zatem to w ich interesie jest zapoznanie z projektem jak największej liczby mieszkańców. Miasto nie może ingerować w promocję poszczególnych projektów. Jeżeli sami mieszkańcy będą chcieli zorganizować "Dzielnicowe Forum Mieszkańców", Miasto nie będzie tego w żaden sposób utrudniać, ale też nie będzie brało aktywnego udziału w spotkaniu.</p>
13	Należy rozważyć czy projekty nie powinny obejmować również budowy lub remontów gminnych chodników, parkingów i budowli rzecznych takich na przykład mostki dla pieszych na potokach czy orurowanie potoków w niektórych rejonach	<p style="text-align: center;">NIE UWZGLĘDNIONO</p> <p>Regulamin budżetu obywatelskiego wyraźnie wskazuje, że "w ramach procedury budżetu obywatelskiego nie mogą być realizowane projekty, które: (...) dotyczą budowy i remontów dróg lub chodników". Budowę /remont dróg i chodników regulują w Mieście Racibórz odrębne ustalenia, w które Prezydent Miasta Racibórz nie powinien ingerować, zatem zapis ten pozostanie bez zmian. Nic nie stoi na przeszkodzie by zgłosić projekt dot. budowy/remontu parkingu.</p>
14	Dobrym zwyczajem byłoby zapraszanie zgłaszających projekty, które zakwalifikowały się do głosowania, na coroczne spotkanie noworoczne organizowane w RCK-u przez Prezydenta i Starostę. Będzie to forma wyróżnienia i podziękowania lokalnym, zaangażowanym działaczom.	<p style="text-align: center;">WYTŁUMACZENIE</p> <p>Praktyka była wprowadzona już w I edycji. Wszyscy Zgłaszający projekty zostali zaproszeni na galę świąteczno - noworoczną w roku 2015.</p>
15	W regulaminie Budżetu należy wprowadzić zapis, że zadania w ramach budżetu obywatelskiego można realizować wyłącznie na terenie Miasta Racibórz.	<p style="text-align: center;">UWZGLĘDNIONO</p>
16	"Rozdział 1 §3 pkt 2 mówi, że "z przyczyn niezależnych , w wyjątkowych i uzasadnionych przypadkach, realizacja zadania może zakończyć się w kolejnym roku kalendarzowym", należy wykreślić zapis "z przyczyn niezależnych", ponieważ dopuszcza się opcję, że projekt budżetu może być realizowany dłużej niż jeden rok. (...) zapis, że pewne zadanie musi być skończone w danym roku jest niezyciowy. (...) nie można zatem pisać, że w żadnym wypadku nie można kontynuować realizacji zadania w kolejnym roku"."	<p style="text-align: center;">WYTŁUMACZENIE</p> <p>"Z przyczyn niezależnych , w wyjątkowych i uzasadnionych przypadkach, realizacja zadania może zakończyć się w kolejnym roku kalendarzowym". Zapis ten wyraźnie mówi, że mogą się zdarzyć przypadki, w których jakieś zadanie zakończy się w kolejnym roku. Ważne jest podkreślenie "z przyczyn niezależnych", ponieważ nie powinny być to sytuacje planowane, lub takie, na które Miasto podczas realizacji miało wpływ.</p>

17	Czy zgłaszanie zadań do realizacji w ramach budżetu obywatelskiego na rok 2017 w roku 2016 znowu odbędzie się w lipcu i sierpniu tj. podczas wakacji?	<p style="text-align: center;">WYTLUMACZENIE</p> <p>Nie. W roku 2016 zbieranie zadań planowane jest na okres przedwakacyjny tj. na maj i ewentualnie pierwszy tydzień czerwca.</p> <p>W roku 2015 budżet obywatelski był wprowadzany. Konieczność zorganizowania szkoleń dot. budżetu obywatelskiego dla mieszkańców znacznie rozłożyła w czasie całą procedurę, stąd projekty były zgłaszane dopiero w wakacje.</p>
18	Foldery i ulotki promocyjne powinny być wykonane profesjonalnie i nie wyglądać jak z lat 90-tych.	<p style="text-align: center;">UWZGLĘDNIONO</p> <p>W budżecie Miasta Racibórz na rok 2015 nie zostały przewidziane środki finansowe na promocję budżetu obywatelskiego. Wszystkie ulotki, plakaty i materiały promocyjne były opracowywane i drukowane w Urzędzie Miasta. W roku 2016 jest już pula środków finansowych przewidziana na promocję budżetu obywatelskiego, co za tym idzie plakaty i ulotki zostaną przygotowane przez profesjonalną firmę.</p>
19	Proszę o wprowadzenie poprawek: możliwość sfinansowania z budżetu obywatelskiego np.. Placów zabaw na terenach Spółdzielni Mieszkaniowej i wspólnot Mieszkaniowych	<p style="text-align: center;">NIE UWZGLĘDNIONO</p> <p>Wyjaśnienie w odpowiedziach na uwagi nr 1 i 10.</p>
20	Proszę o wprowadzenie poprawek: możliwość sfinansowania z Budżetu Obywatelskiego budowy parkingów.	<p style="text-align: center;">WYTLUMACZENIE</p> <p>Regulamin budżetu obywatelskiego na rok 2015 nie zakazywał budowy parkingów. Nie planuje się wprowadzenia takiego zakazu.</p>
21	Należy przeanalizować wielkość okręgu 10 i małej ilości środków jakie na tak duży okrąg przypadają	<p style="text-align: center;">WYTLUMACZENIE</p> <p>Środki finansowe przydzielone na poszczególne strefy zostały przydzielone w następujący sposób: 50 000,00 zł + 10 zł/mieszkaniec. W strefie nr 10 na dzień przeliczania środków finansowych mieszkało (zgodnie z ewidencją ludności prowadzoną przez Wydział Spraw Obywatelskich UM) 11969 mieszkańców, co łącznie dało kwotę 169 690,00 zł. Kwota ta jest największą przydzieloną jakiegokolwiek strefie pulą środków finansowych.</p>
22	Należy doprecyzować, co można poprawiać w ramach jednokrotnej korekty.	<p style="text-align: center;">UWZGLĘDNIONO</p> <p>W regulaminie wprowadza się zapis "W ramach korekty wniosku nie można zmieniać funkcji projektu i/lub zmieniać Zgłaszającego projekt".</p>